DRAUGAS
vienatinis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 292 "Draugas", 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS PIRMADIENIS, GRUODŽIO (DEC.) 12 D., 1932 M. 3c A COPY METAI-VOL. XVI
3c A COPY ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 Telefonas: Roosevelt 7790

Europą slegia trys neišspręsti klausimai

ANGLIJA, GAL IR PRANCŪZIJA, KARO SKOLAS MOKĖS AUKSU

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA ŽENEVOJE BAIGIA SAVO DIENAS

Vokietija nenori girdėti apie jokią Prancūzijos apsaugą

SVARBIEJI EUROPOS KLAUSIMAI

ŽENEVA, gr. 11. — Visa Europa šiandien yra daug susirūpinusi trimis svarbiausiais klausimais. Tai karo skolos, Azijos rytai ir nusiginklavimas. Šie trys klausimai nėra išspręsti ir jie slėgia kone visas valstybes.

Šių klausimų išsprendimą daugiausia trukdo Prancūzija, o iš dalies Anglija, Vokietija ir Japonija.

Prancūzija ypač daug kliūčių stato nusiginklavimui, o japonai pasiryžę, pavergti Azijos rytus.

Šių visų klausimų neišsprendimas reiškia neramybę.

NĖ KOKIOS PRANCŪZIJAI APSAUGOS

BERLYNAS, gr. 11. — Aiškėja, kad Prancūzija jau nesipriešina Vokietijos apsiginklavimo lygybei. Tik jai svarbu, kad ta Vokietijai pripažinta lygybė būtų užtikrintų Prancūzijai apsaugą.

O Vokietija atsako, kad jai ne galvoje kaž kokia ten speciali Prancūzijai apsauga. Kada Prancūzija nusiginkluos tiek, kiek nusiginklavusi Vokietija, tada nė apsauga nebus reikalinga. Specialės Prancūzijai apsaugos Vokietija negali žadėti.

ARGENTINOS ŪKININKŲ SĄJUDIS

BUENOS AIRES, Argentina, gr. 11. — Apie 100,000 šio krašto ūkininkų planuoja maršuoti į šį miestą. Jie reikalaus kongreso pagalbos sumažinti jiems mokamas už žemę nuomas, mokesčius ir papiginti kreditą.

APIPLĖŠĖ DU MIESTELIUS

TEGUCIGALPA, Honduras, gr. 11. — Šios respublikos sukilėliai apiplėšė du miestelius — Morale ir Concordia.

Chicagą ištiko sniegas. Sniego užvakar ir vakar. Šaltis kiek atslūgo.

ŠKOLAS MOKĖS AUKSU

LONDONAS, gr. 10. — Anglijos vyriausybė nusprendė karo skolas J. Valstybėms mokėti auksu.

J. Valstybių vyriausybė ir Prancūziją paragino, kad ir ji mokėtų auksu.

BAIGIA SAVO DIENAS

ŽENEVA, gr. 11. — Nusiginklavimo konferencijoje nėra pažangos. Kalbama, kad gal šią savaitę visi pasitarimai bus nutraukti.

NUBAUSTI UŽ RIAUŠES

ST. JOHN'S, N. F., gr. 10. — 9 vyrai iš Spaniard įlankos, kurie dalyvavo riaušėse spalių mėnesį, nubausti kalėti. Vienas kaltinamasis išteisintas.

SUMAŽĖJO ATEIVYSTĖ

OTTAWA, Kanada, gr. 11. — Šiemet sumažėjo į Kanadą ateivystė. Tad krašto vyriausybė turi labai mažai darbo su naujakuriais.

PARDUOTAS UŽ 100,000 DOLERIŲ

NEW YORK, gr. 10. — Didelis teatras Hippodrome, vertės 7,500,000 dol., aukcijonu parduotas už 100,000 dol.

1. Žemesniųjų kongreso rūmų pirmininkas J. N. Garner'is atidaro paskutinę 72-ojo kongreso rūmų sesiją. 2 (žemiau). Komunistų vadovaujami bedarbiai, suplūdę į Washingtoną kongresą atidarant. 3. Prezidento elekto Roosevelt'o žmona New Yorke.

DIDŽIOJI LIVERPOOLIO KRISTAUS KARALIAUS KATEDRA

LONDONAS, gr. 10. — Liverpoolio arkivyskupas Downey paskelbė, kad statomai didžiajai Kristaus Karaliaus katedrai kertinis akmuo bus šventinamas birželio mėn. 5 d., 1933 metais.

Arkivyskupas Downey planavo kertinį akmenį katedrai šventinti pasibaigus tarptautiniam Eucharistiniam kongresui Dubline, Airijoj. Tačiau Angliją ištikęs ekonominis krizis sugriovė krašto valiutos aukso pagrindą ir ateitis apsiniaukė tiek, kad ir katedros statymo planams daug pakenkė.

Ateinančio birželio 5 d. bus tautiškoji šventė. Tad į kertinio akmens šventinimo iškilmes numatomas gausingas tikinčiųjų supludimas.

Liverpoolio statoma katedra, kuriai jau pamatai rengiami, yra vadinama didžiaja. Tai del to, kad ji bus kiek mažesnė už Šv. Petro baziliką Romoje ir savo didumu po šios bazilikos bus pasauly pirmoji. Galės tilpti 50,000 žmonių.

Pastatymui bus išleista 15 milijonų dolerių. Tam tikslui jau ilgi metai renkamas fondas. Ir šiandien kas mėnesį šin fondan įplaukia ne mažiau kaip 5,000 dolerių.

FILIPINŲ VYSKUPAI DIRBA EUCHARISTINIO KONRESO REIKALU

MANILA, gr. 10. — Filipinų salų katalikų vyskupai pasiuntė prašymą nuolatiniam tarptautiniam Eucharistinių kongresų rengimo komitetui Paryžiuje. Vyskupai prašo, kad 1938 metais tarptautinis Eucharistinis kongresas įvyktų Maniloj, jei tas būtų galima.

Vyskupai pareiškia, kad to kongreso pageidauja visa salų kunigija ir visi tikintieji.

APOLOGETIKOS INSTITUTAS

WASHINGTON, gr. 10. — Paskelbta, kad Amerikos Katalikų universitete 1933 metais bus įkurtas taip vadinamas apologetikos institutas — apologetikos kursai.

MEXICO CITY, gr. 10. — Meksikos vyriausybė siunčia kariuomenę į Vera Cruz valstybę. Agrarai nerimsta.

CHICAGOJE

CHICAGOS MAJORO UŽSIMOJIMAI

Chicagos majoras Cermak skelbia, kad jis šį miestą padarys "nauju" miestu.

Ir štai jo pasiryžimai miesto atnaujinimui:

Jei prireiks, tai jis kas savaitė dukart keis detektyvų jėgas.

Padidins miesto policijos skaičių 500 vyrų.

1933 metais pasitenkins 50 milijonų dol. sąmata.

Teisingiau paskirstys ir išlygins mokesčius.

Dirbs už tai, kad miestui būtų pripažinta savyvaldybė.

Nespaus tų, kurie teisėtai parduoda tokius ar kitokius gerymus.

NETURI KĄ DARYTI

Chicagos aldermonų grupė planuoja kai kurias Chicagos gatves pakeisti kitokiais vardais ir kai kurias — avenuemis, o avenues — paprastomis gatvėmis.

Kai kas sako, kad kai kurie aldermonai neturi ką veikti.

ŽMOGŽUDZIAI

Oak Park'e važiavę automobiliu du vyrai suvažinėjo ir nužudė J. A. Kapp, 68 m. amž., ir patys paspruko.

Cook'o apskrity šiemet iki gruodžio 9 d. nuo automobilių žuvo 1,047 asmenys.

Už vogtųjų automobilių priėmimą (pirkimą) teismas pripažino kaltu Reliance Auto Parts Co., 2127 So. State gat., vedėją Morrisą Goldmaną. Jam gali tekti kalėjimas nuo 1 iki 20 metų.

MIESTAS GAUS PASKOLOS

Pranešta, kad Chicagos bankai, remiami New Yorko bankų, duos Chicagos miestui apie 25 milijonus dol. paskolos. Ši suma reikalinga išpirkti ateinančių metų pradžioje pribrendusius bonus.

Be to, numatoma, kad tie patys bankai pirks daugiau mokesčių warantų. Prieš Kalėdas norima kiek nors išmokėti užtraukto atlyginimo miesto tarnautojams, ypač mokytojoms.

1931 METŲ MOKESČIAI

1931 metų mokesčių Cook'o apskrity sąskaitos bus išsiųstos ateinančių metų pradžią.

1931 metų mokesčiai bus mokami dviem atvejais. Pirmoji dalis turės būt užmokėta iki kovo 1 d., o antroji — iki liepos 1 d.

Kas norės protestuoti prieš mokesčių didumą, galės tai daryti tik užmokėjus pirmąją dalį.

Du plėšikai apiplėšė Personal Finance Co. ofisą, 841 E. 63 gat.

PASIRENGĘ VERŽTIS Į JEHOL PROVINCIJĄ

TIENTSIN, Kinija, gr. 10. — Patirta, kad japonų kariuomenė yra pasirengus veržtis į Jehol provinciją, šalia Mandžiūrijos.

VIESULAS APVERTĖ TRAUKINĮ

MELBOURNE, Australija, gr. 10. — Queenslando distrikte viesulas apvertė važiavusį traukinį. 15 asmenų sužeista.

ĮSTATYMŲ LEIDĖJAMS KURSAI

NEW ORLEANS, La., gr. 1. — Loyolos universiteto filosofijos prof. kun. M. P. Burke, S. J., iškėlė reikalavimą, kad universitetuose būtų įvesti įstatymų leidėjams kursai apie krašto vyriausybę ir iš sociologijos.

Kun. prof. Burke nurodo, kad dentistai, gydytojai ir advokatai turi laikyti kvotimus, jei nori praktikuoti. Toks mokslo sistemas turi būt įvestas ir tiems, kurie vadovauja krašto politikoje.

60 METŲ KUNIGU

PARYŽIUS, Prancūzija, gr. 10. — Angerso vyskupijos vyskupas J. Rumeau minėjo 60 metų kunigystės sukaktuves. Jo Ekscelencija jau 34 metai yra vyskupu toj vyskupijoj.

Vyskupas Rumeau yra 85 m. amžiaus. Sukaktuvių iškilmėse dalyvavo Jo Emin. kardinolas Verdier, Paryžiaus arkivyskupas.

MINĖS 50 METŲ SUKAKTUVES

OMAHA, Nebr., gr. 10. — Šį pirmadienį bus minimos kun. Flanagano Namų Bernaičiams 50 metų veikimo sukaktuvės. Iškilmėse pirmininkaus pats šių namų įkurėjas, kun. E. J. Flanagan'as.

KELI AMERIKIEČIAI NUKENTĖJO

ŠANGHAJUS, Kinija, gr. 10. — Amerikiečių kinų ekspedicija tiksłu pasiekti Minya Konka kalno (šalia Himalajų) viršūnę, daug nukentėjo. Keli amerikiečiai atšalo kojų ir rankų pirštus, kuriuos reikės amputuoti.

ŽUVUSIŲJŲ SKAIČIUS DIDĖJA

HARLAN, Ky., gr. 11. — Zero anglių kasykloje, Yancey, įvyko sprogimas. Pirmiausia išimta 11 darbininkų lavonų, o paskiau 12 daugiau. Spėjama, kad žuvusiųjų bus daugiau.

UŽ IMPERATORIAUS ŠMEIŽIMĄ

HONKONG, Kinija, gr. 10. — Laikraščio "Canton Daily News" redaktorius teismo nubaustas 400 meksikoniškų dolerių pabauda arba 133 dienas kalėti už japonų imperatoriaus šmeižimą.

Prieš tuos laikrašty padėtus šmeižtus protestavo japonų konsulas.

LIETUVOJE

SESERŲ KAZIM. GIMNAZIJOS SKAUČIŲ ŠVENTĖ

Seserų Kazimieriečių kongregacijos gimnazijoj veikianti II-ji Mirgos draugovė š. m. spalių m. 23 d. šventė "Saulės" rūmuose savo šešerių metų gyvavimo sukaktuves. Iš ryto 9 val. seserų Kazimieriečių koplyčioje visos skautės išklausė šv. Mišių ir priėmė Komuniją. 4 val. p. p. "Saulės" rūmų salėje įvyko iškilminga sueiga, per kurią buvo įsegtos skautėms žvaigždutės, žyminčios metus, išbūtus skautų organizacijoj. Ta pačia proga nemaža skaučių davė įžodį, viešai ir iškilmingai prieš vėliavą pasižadėdamos visomis jėgomis stengtis tarnauti Dievui ir Tėvynei, teikti pagalbą artimiems ir būti ištikimomis skautų įstatams. Draugovę jos sukaktuvių proga širdingai pasveikino Kauno tunto skaučių skyriaus vardu p. Druskytė ir vienas atstovas nuo tunto "vyriškojo personalo." Po oficialios dalies skautės kai ką įdomaus parodė ir scenoje.

Šiai draugovei vadovauja sesuo kazim. Marija Celina.

"UŽBURTAS PILIAKALNIS"

Ukmergės apskrity, Širvintų valsčiuj, prie Lauriškių vienkiemio ties Širvintos krantu yra nuo senų laikų alksnynais apaugęs piliakalnis. Vietos seni žmonės jį vadina "užburtu piliakalniu." Sako, tą piliakalnį nevalia kasti, nes tuos, kurie jį mėgins kasti ištiks nelaimė. Tarp gyventojų atsirado drąsuolių, kurie mėgino kasti. Jokių nelaimių neatsitiko. Kasdami surado geležines duris, akmenų ir plytų mūrinę keturkampę sieną, bet, toliau prisikasti nemėginę, "užburtą" piliakalnį paliko ramybėje.

NUSIŠOVĖ DVARININKAS

Klaipėdos krašte nusišovė Jovarinės dvaro savininkas Habedank, 50 metų vyras. Jis yra buvęs vokiečių ritmeisteris.

BOMBA MOKYKLOJE

HAVANA, Kuba, gr. 10. — Didelė bomba susprogdinta vienoje viešoje mokykloje. Namai sugadinti, bet niekas iš žmonių nenukentėjo.

BUDAPESTAS, gr. 10. — Susirgo Vengrijos regentas N. von Horthy.

"DRAUGAS"

Eina kasdien, išskyrus sekmadienius

PRENUMERATOS KAINA: Metams — $6.00. Pusei Metų — $3.50, Trims Mėnesiams — $2.00, Vienam Mėnesiui — 75c. Europoje — Metams $7.00. Pusei Metų — $4.00. Kopija .03c.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Skelbimai sekančiai dienai priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00. Six Months — $3.50. Three Months — $2.00. One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00. Six Months — $4.00. Copy — .03c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

EKONOMIKOS KLAUSIMAS

Šio krašto biznio peržvalgoje už lapkričio mėnesį Amerikos darbo federacija pareiškia, kad jei nedarbas didės ir gruodžio mėnesį taip, kaip didėja šį mėnesį, tai sausio mėnesį J. Valstybės turės apie 12,700,000 bedarbių. Šiandien jau kone viena trečdalis visų krašto darbininkų arba visai neturi jokio darbo, arba labai mažai tedirba.

Kaskart vis didesnis žmonių skaičius naudojasi įvairių organizacijų teikiamuoju šelpimu. Į tai atsižvelgus, kone viena visų krašto gyventojų pusė šiandien gyvena toli žemiau reikalingo gyvenimui pagrindo. Daugumos žmonių sveikata puola, nes neturi reikalingų lėšų gydytis. O veltus patarnavimas retai yra žmogui naudingas. Kada vargšai nueina į organizacijų ofisus ir ten prašo pašalpos, į juos retai kur atsinešama kaipo į žmones.

Jokis šelpimas, pažymima Amerikos darbo federacijos pranešime, negali pakeisti mokamųjų darbininkams už darbą atlyginimų. Šelpimas gali tik menkutę bedarbių išlaidų dalį padengti.

Biznis, sakoma pranešime, nė kokiu būdu negali atsigauti, kol skolų mokėjimas nepadarys aiškios pažangos. Tik vienus krašto ūkininkus slegia 13 bilijonų dolerių skolų. Geležinkelių kompanijos apie 12 bilijonų dol. įsiskolinusios ir, kaip girdima, neišgali jos mokėti vienų palūkanų. Instalmentų skolos taip pat milžiniškos.

Biznio išjudinimui yra reikalinga pirkimo jėgos sukėlimas. O to padaryti negalima šio didelio nedarbo metu. Didžiausią pirkimo jėgą sudaro dirbančios žmonių minios. Kada šios minios dirba, jos kasdien perka gyvenimui reikalingus daiktus. Tai galinga pirkimo jėga. Šiandien šios jėgos nėra. Pirkimo jėga šiandie galima išjudinti, jei krašto vyriausybė skirtų didelius kreditus dideliems projektams. Tam tikslui yra reikalingi keli bilijonai dolerių. Šis svarbus reikalas senai buvo nurodytas krašto vyriausybei. Bet iš to nebuvo naudos.

Šio krašto ekonominė negerovė turi gilesnių priežasčių. Vyksta kova tarp dviejų desnių. Šios imtynės prasidėjo prieš 150 metų, kada prezidentas Jefferson'as paskelbė, kad visi krašto gyventojai turi naudotis lygiomis teisėmis, o prezidentas Hamilton'as pareiškė, kad piniguočiai (turtuoliai) turi naudotis specialėmis privilegijomis.

Štai ir vyksta kova. Iš to paeina didelė krašte ekonominė netvarka. Nyki žmonių mažuma valdo didelius krašto turtus, o daugumas — nieko neturi. Tai pramoninė anarchija ir despotizmas.

Šiai netvarkai nusikratyti vis gi yra priemonė. Reikalinga, kad šio krašto vadai įgyvendintų Šventojo Tėvo Pijaus XI encikliką "Quadragesimo Anno." Iškiltų nauja tvarka, o iš šios krašto gerovė. Minėtų desnių kova visiems amžiams būtų užbaigta.

PASAULININKŲ APAŠTALAVIMAS

Visą pasaulį šiandie apima nepaprastas katalikų veikimas. Šis veikimas yra vadinamas katalikų akcija. Šiame veikime arba akcijoje svarbiausiąjį vaidmenį vaidina pasaulininkai katalikai, vadovaujant vyskupams ir kunigams. O ši pasaulininkų akcija yra vadinama pasaulininkų apaštalavimu.

Šventasis Tėvas Pijus XI pareiškia, kad šie pasaulininkai yra pakviesti užsiimti taip vadinama vidujine Bažnyčioje misija. Tas reiškia, kad jie turi apaštalauti parapijose ir gelbėti kunigams. Šie pasaulininkai turi būt skiriami iš aukštesniojo ir žemesniojo žmonių luomų. Popiežius įpairegoja kunigus, kad jie su didžiausiu pasiaukojimu ir stropumu savo parapijose parinktų tuos pasaulininkus iš visų visuomenės sluogsnių; skirti katalikų akcijai pasaulininkai nuodugniai būtų supažindinti su visa katalikų akcija, jos tikslais. Nes jie tarp žmonių apaštalaudami turi turėti daug sveriančios dorinės įtakos. Jų darbas yra visuomenę doroviniai atgaivinti ir vykdyti Šventojo Tėvo enciklikų dėsnius.

Dorovinio visuomenės atgaivinimo visa programa yra išaiškinta "Quadragesimo Anno" enciklikoj. Ši programa gali būt vykdoma tik drąsiu ir tikslingu darbu. Katalikų akcijai pavedamas šios programos vykdymas.

Šventojo Tėvo Pijaus XI pasiryžimas yra žemėje gaivinti Kristaus karalystę. Tai kilnus ir šventas pasiryžimas. Štai svarbiausias katalikų akcijos siekimas ir tikslas — gaivinti ir vykdyti Kristaus karalystę žemėje. Šis tikslas bus atsiektas, kada kiekvieno žmogaus širdyje bus sukurta Kristaus karalystė.

Anglijos Katalikų Veikimas

Kaip kituose kraštuose, taip ir Anglijos katalikai išvysto savo akciją. Veikimas vyksta dviem ruožais — griežta kova prieš pagonizmą ir už darbininkų gerovę. Biauriausios rūšies pagonizmas šiandien iš bolševistinės Rusijos didžiausiomis bangomis veržias į vakarų Europą. Yra baimės ir Anglijai. Ir ji neišvengs tų smerktinų ir žmonijai pragaištingųjų sukurių. Tad iš anksto Anglijos katalikai ginkluojasi tikėjimu, viltimi ir meile, kad patiems būtų kalima apsiginti ir kitus apginti.

Kaip kituose didžiosios pramonės kraštuose, taip ir Anglijoj darbininkai slegiami sunkiaisiais darbais ir mažais už darbą atlyginimais. Katalikų Bažnyčia visados buvo ir yra nusistačiusi darbininkų teises ginti. Šventasis Sostas daug kartų yra pasisakęs, kad darbininkai už darbą būtų atlyginami teisingai, kad tas atlyginimas būtų atitinkamas jų gyvenimui, kad jie jaustusi patenkinti ir laimingesni. Lygiai, kad pramoninkai nesikrautų sau didelių lobių darbininkų skriaudomis, kad tam tikras pelno dalis jie skirtų darbininkams, kurie savo darbu viską gamina.

Nesenai Anglijos mieste Birminghame įvyko gausingas katalikų suvažiavimas, kuriam pirmininkavo patsai šio miesto arkivyskupas Williams. Suvažiavime buvo daug įžymiųjų katalikų veikėjų.

Anglų spauda apie šį suvažiavimą plačiai rašė. Ypač buvo pabrėžta ten sakyta Sir Reginaldo Mitchell Banks prakalba. "Neapsirikime," sakė jis. "Netolimoj ateity mes kovosime su pagonizmu. Gal tas įvyks greičiau, negu mes manome. Mes turime grumtis už krikščionybę ir tą civilizaciją, kuriaja pagrįsta krikščionių tikėjimo ir krikščionių dorovės pamatai. Kaip aš, taip jūs visi išeisite kovos laukan ir iš apkasų ginsitės nuo priešų."

Nauja kova, sakė Sir Reginaldas, nebus tokia, kokia čia buvo Elzbietos laikais, tarp protestantų ir katalikų. Tai bus visų tikrųjų krikščionių (katalikų) kova prieš antikristo jėgas.

Jis ragino Anglijos katalikus plačiau dalyvauti viešajam gyvenime ir nevengti krašto politikos. Bažnyčia nesikiša į kraštų politikas. Tačiau ji nedraudžia katalikams dalyvauti politikoje. Ir nori, kad jie į politiką įneštų gyvąjį tikėjimą. Šiandie politika yra supuvusi, nes jai stinga tikėjimo. Tik tikėjimas politiką galėtų pakeisti kraštui naudinga. Bet tas tikėjimas neturi būt kitokis, tik tikras ir gyvas.

Sir Reginaldas davė vėjo ir kapitalistams, kurie, išnaudojami darbininkus, virsta bolševikizmo tarnais. Jis sakė:

"Katalikų Bažnyčia yra pasakius kapitalistams: Jei jūs laisvu noru darbininkus išnaudojate, padarote jiems tokias gyvenimo sąlygas, kurios sunkina jų krikščionišką gyvenimą, varžo jiems jų šeimynų užlaikymą, atsako reikalingiausių jiems patogumų, jūs papildote ne tik paprastą nusikaltimą, bet dar ir tokį, kurį Bažnyčia įskaito į žmogžudystės rūšį. Jei kapitalistai atsako, kad jie tuo būdu prisitaiko tik gamybos ir reikalavimo įstatymui, tai Bažnyčia jiems pareiškia, kad tos rūšies įstatymo nėra nuostatų knygose.

Bažnyčia yra pareiškus, kad kapitalistas turi teisę įgytus turtus valdyti. Bet jis neturi teisės tuos turtus neteisingai naudoti.

Tas pat gerb. kalbėtojas ir darbininkus įspėjo, kad savo pačių gerovei jie nesisėbrautų su įvairios rūšies "izmais", nes šie yra nelaimių ir negerovės skleidėjai.

Vilūnai, Trakų aps. Mažas bažnytkaimis, kuriame yra sena bažnytėlė. Nesenai atkeltas klebonas gražiai ją atremontavo, o vidų išgražino įvairiais tautiškų spalvų ornamentais. Žmogus, įėjęs į bažnytėlę, jautiesi ne tik katalikas, bet kartu ir lietuvis esąs.

LIETUVIŲ ATEITIES ŽIEDELIAI

(Vaikų skyrius, kurį prirašo lietuvių pradžios mokyklų mokiniai)

GĖDIMĖS LIETUVIŠKAI KALBĖTI?

Gėdimės lietuvių kalbos, protingasis brolau?

Vargšams — prasčiokams lietuviškai lieka šnekėti.

Ponams lenkauti - vergauti pritinka labiau.

Gėdimės prabočių kalbos, išmintingas brolau!

Lenkas, tavęs beklausydamas, linksmas taria:

"Byra jam lenkiški žodžiai, kaip smiltys per rėtį!"

Gėdimės gražiosios kalbos, neprotingas brolau?!

Žodžio artistas gali ja puikiausiai kalbėti!

Ona Ūsaitė,
Aušros Vartų par. mokyklos 8-to skyriaus mokinė.

GERAS ŠUNELIS.

Tulas pirklys išjojo į miestą, o paskui jį nusekė ir jo kudlius. Pirklys jojo pinigų parsineštų. Gavęs daug pinigų supylė juos į maišelį, pririšo prie balno ir išjojo namo. Kelionėje maišelis su pinigais atsirišo ir nukrito; pirklys to nepajuto.

Gudrus šunelis matė, kur nukrito tas maišelis. Jis bandė dantimis jį paimti, bet negalėjo pakelti. Tuomet kudlius, palikęs pinigus prisivijo savo poną, užbėgo už akių ir, balsiai lodamas, norėjo sustabdyti arklį. Nežinodamas kame dalykas, pirklys ėmė bartis ant šunies ir dar bizunu uždrožė. Bet veltui. Geras gyvulėlis, be paliovos, dideliu iniršimu stabdė arklį.

Matydamas pirklys, kad kudlius pradėjo net kąsti arkliui kojas, nusigando: jam rodės, kad jo mylimas šuo pasiuto ir dėlto nutarė jį nušauti. Dideliu skausmu širdyje išsitraukė šautuvą ir peršovė nekaltą gyvulėlį. Nelaimingas šunelis krito... Bet pakilęs, graudžiai kaukdamas ir kraujuose paplūdęs stengės dar sekti savo poną.

Pirklys labai mylėjo savo šunelį. Negalėdamas žiūrėti į jo skausmus, jis greit nujojo tolyn.

Parjojęs namo jis atsigrįžo ir pamatė, kad maišelio su pinigais nėra prie balno. Tuomet pirklys suprato dėl ko su tokiu iniršimu šunelis jį puolė. Jis labiau gailėjosi šunelio, negu aukso. Atsisukęs grįžo atgal, tačiau šunelio toje vietoje kur šovė neberado: kraujo lašai rodė, jog jis nurėpliojo atgal.

Kaip skaudu buvo pirkliui, kuomet jis rado šunelį jau dvesiantį šale kelio... prie jo pamestų pinigų.

Gailestingomis, tarytum žmogaus, akimis žiūrėjo šunelis į savo poną, meilei laizydamas jo rankas. Už kelių minutų kudlius nusibaigė. minutų kudlius nusibaigė.

Ona Bružaitė, Šv. Jurgio parap. mokyklos 8 skyr. mokinė

MANO ĮSPŪDŽIAI ŠV. KAZIMIERO VIENUOLYNE

Kada aš, iš Visų Šventų mokyklos, nuvažiavau į Šv. Kazimiero vienuolyną, mane sužavėjo jo didumas ir gražumas. Pasijautau rodos lyg rojuj ir nieko kito nesinorėjo, kaip tik džiaugtis, kad lietuvių tauta tiek išsigalėjo, kad savo vienuolyną turi. Visa garbė priklauso Sesučių pasišventimui, nes jos turėjo ledą pramušti tam kilniam darbui, paskui lietuvių visuomenei, kuri savo aukomis ir pritarimu joms gelbėjo.

Jų darbas per dvidešimts penkių metų laiką yra stebėtinas; tokį darbą retai kas gali atlikti. Paimkime, pavyzdžiui, svetainę, kurią galime vadinti auditorija, o ne sve-

(Tęsinys 4 pusl.)

ŠILUVA

KOPLYČIA IR JOS ALTORIUS

Pažvelgęs į Šiluvą, jau iš toli krinta į akis didelis baltas bokštas, iškilęs virš viso miestelio, kaip iš vieno baltojo akmens nutašytas stulpas — tai garsioji koplyčia, pastatyta toje vietoje, kur ant didelio akmens 1612 m. pasirodė Dievo Motina su Kūdikėliu ant rankų.

Ta vieta, kur įvyko apsireiškimas, ilgą laiką buvo menkai papuošta, nes pirma kalvinai o paskui — rusų valdžia trukdė tą darbą. Kunigaikštis Simonas Giedraitis pastatė toje vietoje medinę koplytėlę, kurios viduryje ant didžiulio akmens stovėjo Dievo Motinos marmurinė stovyla. Stovyla parvežta iš Anglijos dar kun. Bukoto. Dabar tas altorius perkeltas į bažnyčios koplytėlę ir stovi koplytėlės altoriuje.

Ta medinė koplytėlė buvo maža ir negalėjo talpinti į savo nei dalies besilankančių maldininkų, o antras dalykas, tai tokiai garbingai vietai buvo menka ir prasta. Kilo reikalas statyti nauja koplyčia. Šitam sumanymui davė progos 300 metų jubiliėjus.

Jau 1903 m. Paryžiuje gyvenęs garsus dailininkas-architektas lietuvis Antanas Vivulskis padarė planą, o 1912 m., minint trijų šimtų metų apsireiškimo sukaktuves, buvo pradėta statyti naujoji mūro koplyčia. Taip pat negalima nutylėti, kad šitos naujosios koplyčios pamatus šventino Šiluvos parapijietis, mūsų tautos atgimimo dainius, šįmet nuėjęs į Amžinybę, prel. kun. Mačiulis-Maironis.

Prasidėjęs pasaulinis karas ir dailininko statytojo mirtis sutrukdė statybą. Per didelius vargus koplyčia baigta statyti 1924 m. rugsėjo mėn. 8 dieną ir pašventinta.

Koplyčia turi kvadrato formą, 9 sieksnių platumo ir tiek pat ilgumo. Vidury ant kelių marmuro stulpų stovi bokštas 19,5 sieksnių aukštumo. Koplyčios stilius yra lietuviškų kryžių ir Egipto pilonų mišinys. Koplyčios viduryje tebestovi tas akmuo, ant kurio stovėjo Marija, ant jo pastatytas gražus altorius.

Su koplyčios statymu glaudžiai surišti yra dviejų žmonių vardai, kuriuos žmonės, žiūrėdami į šitą puikų kūrinį, turėtų atsiminti. Vienas — tai koplyčios autorius ir statytojas Ant Vivulskis, o kitas, kuris visą statymo naštą nešė ant savo pečių — kun. M. Jurgaitis, tuo laiku buvęs Šiluvos klebonas.

Abu jie yra mirę — tik jų paliktas darbas kalba mums, kad jie turėjo didelį sugebėjimą ir dar didesnį pasišventimą pradėti tokį didelį ir sunkų darbą. Pirmasis mirė pabaigoje didžiojo karo, o antrasis tik pašventinęs, dar iš vidaus ne visai baigtą koplyčią, mirė nespėjęs pasidžiaugti darbo vaisiais. Ir apie tuos žmones labai mažai težinome. Tarytum jų vardai nebūtų verti savo darbo. Tai gyvenimo ironija!

Ir štai apie architektorių, koplyčios autorių, buvo galima surinkti labai mažai žinių.

Antanas buvo miškininko sūnus, gimęs maždaug aštuntoje pereito amžiaus dešimtyje, Lietuvos šiaurėje į Daugpilės pusę. Turėjo jis vieną seserį, kuri dabar yra vienuolyno vyresnioji Zakopane; pas ją prieš porą metų nuvažiavo iš Kauno ir motina. Iki penktos klasės Antanas mokėsi Mintaujos gimnazijoj. Iš čia kunigo Pranciškaus Ksavero Kriškijono buvo išsiųstas į T. T. Jėzuitų gimnaziją Chyrove, Galicijoje, kurią baigęs Vienoje studijavo architektūrą. Jausdamas didelį palinkimą prie skulptūros, išvyko į Paryžių josios studijuoti. Paryžiuje gyveno gana ilgą laiką. Čia susipažino su garsiuoju lenkų pianistu Paderewskiu, kurs pavedė jam pastatyti Krokuvoje paminklą Jogailai. Lėšų tam reikalui davė Paderewskis; jo pinigais buvo įrengtas Paryžiuje tinkamas ateljė, kuri paminklo darbams pasibaigus, tarp ko kita, kaip honoraras pasiliko menininko nuosavybė.

Vienus metus, dar būdamas studentas, važinėjo po Europą su Maskvos Meno Akademijos Direktorium kunigaikščiu Lvovu, padėdamas jam rinkti pavyzdžius užsienio meno akademijų rūmų ir sutvarkymo. Kunigaikštis ir jo šeima taip pamilo menininką, kad traukte traukė jį į Maskvą, žadant jam gerą vietą, bet Vivulskis pasitenkino nuvažiavęs jų aplankyti Maskvoje. Kadangi tuo metu buvo parengęs planą Jėzaus Širdies bažnyčiai Vilniuje, o atsirado sunkumų dėl leidimo ar vietos, Vivulskis pasiguodė kunigaikščiams ir ponia stante pede nuvyko į Petrapilį, kur bežiūrint leidimas buvo duotas. Bažnyčios statyti nebaigė dėl užėjusio Didž. Karo. Gyveno Vilniuje, kuomet bolševikai ten veržėsi, grąsindami užlieti visą kraštą, Vivulskis įstojo į savanorių eiles, o būdamas silpnos sveikatos, sargyboje užsišaldė ir mirė plaučių uždegimu, rodos, 1919 m. rudenį.

Buvo tai žmogus nepaprastai simpatingas, linksmas, juokdarys. Kas turėjo progos su juo susitikti būtinai jį pamilo. Buvo nepaprastai pamaldus; Paryžiuje, pasakoja, eidavęs į artimesniąją bažnyčią, tarnaudavęs prie šv. Mišių, dažnai atlikinėdavęs išpažintį ir imdavęs Šv. Komuniją. Pažiūrėjęs į koplyčią jau jauti, kad to žmogaus sieloje turėjo degti didelė ugnis Marijos meilei, kad gimė toks didingas kūrinys.

Koplyčia dar nevisai baigta. Vidaus sienos dar nedekoruotos, laukia dailininko, kuris ateitų ne blizgančio pinigo vedamas, bet tikrojo meno meilės ir į tuos Marijos šventovės sienų paveikslus įkvėptų neužmirštamą dvasią, kad kiekvienas žmogus atsidūręs tarp sienų, pajustų tikrą grožį ir tikrą meilę, kad kiekvienas pažiūrėjęs į juos pakiltų nuo šios žemės dulkių, prie Tos Motinos, Kuri maldaujančių visuomet išklauso. Tokių dailininkų dar laukia didelis darbas ir didelė garbė šventovės sienose įrašyti savo vardą amžinos atminties raidėmis. **Juozas P.**

- ACTIVITIES -

Lithuanian-Catholic-Grammar-Schools

Of Chicago

SOCIAL - SPORTS - EDUCATIONAL

By AL. KUMSKIS, Phy. Dir.

ALL BRANCHES OF ATHLETICS ARE INCLUDED AND THE SECTIONAL CHAMPIONS ENTER THE CITY FINALS OF THE CATHOLIC GR. SCHOOL CHAMPIONSHIPS OF CHICAGO

The first Lith. Cath. Gr. School Basketball League will get on its ways on Saturday Dec. 17 at 9:30 A. M. at St. George's Gym located at 3320 S. Auburn Ave. With eight teams playing in this league there will be three championships to look forward to. First, the Lith. Cath. Gr. School championship, then the sectional championship of the Cath. Gr. Schools of Chicago and the finals of the Cath. Gr. Schools of the Archdiocese of Chicago. It is through this arrangement that the Lith. Cath. Gr. School champions will have a chance of winning the championships of the Cath. Grammar Schools of the Archdiocese of Chicago.

The teams entered and their sponsors are as follows:

St. George's — Rev. S. Petrauskas Immaculate Conception — Rev. A. Valančius, Holy Cross — Rev. M. Švarlis, All Saints — Rev. Černauskas. Our Lady of Vilna — Rev. J. Mačiulionis, M. I. C., St. Anthony's — Rev. F. Juškevič, Prov. of God — Rev. P. Gasiunas, Nativity B. V. M. — Rev. P. Katauskas.

The players are asked to observe the following rules in all sports of the Lith. Cath. Gr. Schools of Chicago.

(1) The promotion of sports shall be in the hands of the Athletic Board of Control. This board shall consist of a group of priests chosen from the Lith. Catholic parishes of Chicago. They shall have full authority to make whatever rules they deem necessary and to determine the conditions and places of competition for each sport.

(2) All Lith. Cath. Gr. Schools of Chicago may enter a team in each sport. Every entry must be approved by a priest or teacher of the parish school, authorizing the team to represent the school.

(3) The members of the team must be bona fide pupils of the school they represent. Playing non-elegible men (ringers) will disqualify a team in any sport.

(4) Only boys who will not have reached their sixteenth birthday on Jan. 1, 1933 can take part in basketball, swimming and track. There is no age limit in baseball and girl's under seventeen may complete in Volley Ball.

(5) All protests shall be made in writing to the Athletic Board of Control in care of Al Kumskis 136 — E. 107th St. In matters of judgement the officials decision is always final. A team quitting a game, forfeits said game and cannot protest about the incident, which caused the team to quit. When a decision is made, the game should be continued under protest and same made after the game.

(6) Good sportsmanship should be shown at all times. There are good and bad breaks in every game. There are acts of courtesy as in making special playing arrangements or in cooperating with the league officials in decisions they must make. This is always expected of the boys and I am sure they will live up to their good records.

(7) Eligibility list with name, address and date of birth of all players must be furnished to each sponsor of the respective school.

(8) Games will be played in 6 minute quarters, a 2 minute rest between each quarter except between the 2nd and 3rd quarter, when a 10 minute rest will prevail.

Every player must have shoes, uniforms will be optional and only for the finals must the teams be uniformed.

(9) If the score is a tie at the expiration of the second half, play shall be continued, without change of baskets, for an extra period of three minutes. No more than three such periods will be allowed to play off tie. If at the end of the first overtime period the score is still a tie a 5 minute intermission is allowed. If after the second overtime the score is still tied then only a one minute rest is allowed and play is resumed.

Then the team making the first two points wins, unless those in authority have agreed otherwise during the intermission following the first overtime period.

(10) All games will be played at St. George's Gym. Every team is warned to be on time. The first game is to start promptly at 9:30 A. M. every scheduled day. A team more than 15 minutes late for a game loses by a forfeit 2-0. If unable to arrive at a certain time, special arrangements should be made. In the finals a team is allowed 5 minutes after schedule time.

(11) A team trophy will be awarded to the first place team of the section in the Cath. Gr. School League and also a championship trophy designating supremacy among the Lith. Cath. Gr. Schools of Chicago. Team trophies will be awarded to the first three teams in the finals of the Cath. Gr. School League of Chicago; also individual medals to the players.

(12) Games will be played under Spalding's Rule Book for 1931-32.

The opening games for Saturday Dec. 17 starting at 9:30 A. M. are:

(1) Holy Cross v. s. St. George's.

(2) Nativity B. V. M. v. s. Immaculate Conception.

(3) Our Lady of Vilna v. s. All Saints.

(4) St. Anthony's v. s. Providence of God.

There will be no admission to the games and everybody is invited to attend. All the clergy and directors are anxious that everybody attend these games hoping that St. George's Gym would be packed when the 1st Lith. Cath. Gr. School basketball league begins its schedule on Dec. 17.

Our youth is on the right track. Let's show them that we are with them with a large crowd at their games.

GRABORIAI:

J. F. RADŽIUS
PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS CHICAGOJE

Laidotuvėms patarnauju geriausia ir pigiau negu kiti todėl, kad priklausau prie grabų išdirbystės.
OFISAS
668 West 18 Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
GRABORIUS

Musų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
Nauja, graži koplyčia dykai.
3307 Auburn Avenue

S. M. SKUDAS
LIETUVIS GRABORIUS
Didelė graži koplyčia dykai
718 WEST 18th STREET
Tel. Roosevelt 7532

LACHAVICH IR SŪNUS
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
TEL. CICERO 6927

Telefonas Yards 1138
STANLEY P. MAŽEIKA
Graborius ir Balsamuotojas
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 AUBURN AVENUE
Chicago, Ill.

I. J. ZOLP
GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDĖJAS
1650 WEST 46th STREET
Kampas 46th ir Paulina Sts.
Tel. Boulevard 5282-8413
Nuliudimo valandoje kreipkitės prie manęs, patarnausiu simpatiškai, mandagiai, gerai ir pigiau negu kitur. Koplyčia dėl šermenų dykai.

Seniausia ir Didžiausia
LIETUVIŲ
GRABORIŲ ĮSTAIGA
EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rūšies palaidojimą. Mes nieko nerokuojame už atvežimą mirusio žmogaus kūno į mūsų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.
Reikalui esant, mūsų automobilius atvažiuos į jūsų namus ir atveš į mūsų įstaigą, kur galėsite pamatyti didžiausį pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiūrint į tai, ar jūs ką pirksite, ar ne.
EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulance patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturios Moderniškos Koplyčios Dėl šermenų. Pašaukite EUDEIKĮ pirm negu kreipsitės kur kitur.
Eudeikis
JUSŲ GRABORIUS
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

Tel. CICERO 294
SYREWICZE
GRABORIUS
Laidotuvėms pilnas patarnavimas galimas už $35.00
KOPLYČIA DYKAI
1344 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

J. J. BAGDONAS
Laidotuvėms patarnauja mandagiai, simpatiškai ir labai pigiai. Liudnoje valandoje pašaukite
Republic 3100
2506 W. 63rd Str.

A A

ONA JONIKIENĖ
Po tėvais Gudaičiutė

Mirė Gruodžio 9, 1932, 2:10 vai. po pietų, pusamžio metų.
Kilo iš Girdžių parap., Žindaičių kaimo, Jurbargo valsč. Amerikoje išgyveno 23 metus.
Paliko dideliame nuliudime vyrą Dominiką Joniką, dvi dukteris Kotriną ir Marijoną, du žentu Dr. J. Simonaitį ir Pranciškų Papėvį, dvi anukes: Kotriną ir Leonardą, tris brolius: Joną, Juozapą ir Mateušą ir dvi seseris: Petronę ir Eleną ir daugelį kitų giminių.
Kūnas pašarvotas 1825 So. Union ave. Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 13 d., iš namų 8:30 val. bus atlydėta į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulinngos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliudę Vyras, Dukterys, Seserys, Broliai, Žentai, Anukės ir Giminės.

Laidotuvėms patarnauja graborius Radžius. Canal 6174.

DAKTARAI:

DR. ATKOČIUNAS
DENTISTAS
1446 So. 49th Ct. Cicero, Ill.
Utar. Ketv. ir Pėtnyčiomis 10 — 9 val.
3147 S. Halsted St. Chicago
Panedėl., Sered. ir Subat. 2 — 9 val.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47th Street

Tel. Canal 6122
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 West 22nd Street
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Boulevard 7589 Rez. Hemlock 7691
DR. A. P. KAZLAUSKAS
DENTISTAS
4712 So. Ashland Avenue
Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakare

Tel. Cicero 1260 X—RAY
DR. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
Val.: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 valandai vakare
Nedėliomis ir Seredomis susitarus
4847 W. 14th St. Cicero, Ill.

Dr. C.K. Kliauga
DENTISTAS
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis 2420 W. Marquette Rd. arti Western Ave. Phone Hemlock 7828
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis 1821 So. Halsted Street

Tel. Republic 2266
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2403 W. 63rd STREET

DR. J. MOCKUS
DENTISTAS
3401 S. Halsted Street
Telefonas Yards 3557
X-SPINDULIAI

GARSINKINTES "DRAUGE"

AKIŲ GYDYTOJAI:

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastim galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemnio, nervuotumo, skaudamą akių karštį. Nuimu cataractus. Atitaisau trumpą regystę ir tolimą regystę.
Prirengiu teisingai akinius visuose atsitikimuose, egzaminavimas daromas su elektra, parodančią mažiausias klaidas.
Specialė atyda atkreipiama mokyklos vaikučiams.
Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.
KREIVAS AKIS ATITAISO Į TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU IŠRADIMU. Daugelių atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Dabar kainos perpus pigesnės, negu buvo. Musų kainos pigesnės, kaip kitų.
4712 S. ASHLAND AVE.
Tel. Boulevard 7589

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPCIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10—4: nuo 6—8
Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

Tel. LAFAYETTE 3057
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS, CHIRURGAS
X—SPINDULIAI
3051 W. 43rd St.
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakaro
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartie

Ofisas Tel. Grovehill 0617
Res. 6737 S. Artesian Ave. Tel. Grovehill 0617
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Val.: 2-4 ir 7-9 P. M. Ket. 9-12 A.M.
Nedėlioj susitarus

TEL. LAFAYETTE 7650
DR. F. C. WINSKUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
4140 Archer Ave.
Val. 2—4 ir 7—9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
TEL. CANAL 0402

Tel. Canal 0257 Res. Prospect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
Gydytojas ir Chirurgas
1821 SOUTH HALSTED STREET
Residencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 po pietų 6 iki 8:30 vakare

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8 vak.
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA:
6628 So. Richmond Street
Telefonas Republic 7868

DR. SUZANA A. ŠLAKIS
Moterų ir Vaikų ligų Specialistė
4145 ARCHER AVE.
Ofiso Tel. LAFAYETTE 7327
Ofiso val. kiekvieną dieną nuo 9 iki 12 ryto (išskyrus seredomis). Taipgi nuo 4 iki 8 val. vakare Utarninkais ir Ketvergais.
Res. Tel. Hyde Park 3395

DR. M. T. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS
4645 S. ASHLAND AVE.,
Ofiso valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Lafayette 1016
DR. F. J. LOWNIK
Gydytojas ir Chirurgas
1800 WEST 47th STREET

PHONE GROVEHILL 0027
Valandos: 2-4; 7-9 P. M.
Trečiadieniais ir sekmad. susitarus
DR. J. W. KADZEWICK
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
6859 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill.

DR. MAURICE KAHN
Gydytojas ir Chirurgas
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. Yards 0994
Rezidencijos Tel. Plaza 3200
VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 dieną
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare
Nedel. nuo 10 iki 12 dieną

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeriu
4729 SO. ASHLAND AVE.
SPECIALISTAS
Džiovų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: ryto nuo 10—12 nuo 2—4 po pietų: 7—8:30 val. vakare.
Nedėliomis 10 iki 12
Telefonas Midway 2880

Office Phone Prospect 1028 Res. and Office 2359 So. Leavitt St. Canal 0706
DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

HEMLOCK 8151
DR. V. S. NARES
(Naryauckas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2429 West Marquette Road
VALANDOS:
9 iki 12 ryto, 7 iki 9 vakare
Ofisas — Ketv. vak. pagal sutartį

Tel. Lafayette 5782
DR. A. J. JAVOIŠ
Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak.
Office: 4459 S. California Ave.
Nedėlioje pagal sutartį

Ofiso: Tel. Victory 6893
Rez.: Tel. Drexel 9191
Jei neatsiliepia šaukite Central 7464
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas odos ligų ir veneriškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampas 31st Street
Val.: 10—11 v. ryto, 2—4, 7—9 v. v.
Nedėliomis ir šventadieniais 10—12

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVENUE
Tel. Virginia 0036

DR. MARGERIO
PRANEŠIMAS
Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą
3325 SO. HALSTED ST.
Val.: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone BOULEVARD 8483

Tel. Grovehill 1595
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.
Seredomis po pietų ir Nedėldieniais tik susitarus
3422 W. MARQUETTE ROAD

Res. Phone Englewood 6641 Office Phone Wentworth 3000
Wentworth 3000
DR. A. R. McCRADIE
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
6558 S. HALSTED STREET
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Kenwood 5107
Valandos:
Nuo 9 iki 11 valandai ryte.
Nuo 6 iki 8 valaidai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Ofiso Tel. Victory 3687
Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2976
DR. J. P. POŠKA
3133 S. HALSTED STREET
Antras ofisas ir rezidencija
6504 SO. ARTESIAN AVE.
Ofiso val.: nuo 9-12 rytais: nuo 7-9 vak. Antro Of. val.: nuo 3-6 po piet. Utarn. ir Subat. nuo 3-6 vak. Šventadieniais pagal sutarimą.

Tel. Wentworth 3000
Rez. Tel. Stewart 8191
DR. H. BARTON
Gydytojas ir Chirurgas
6558 S. HALSTED STREET
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 6616
DR. A. J. BERTASH
756 W. 35th STREET
Ofiso val.: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30

JAU GATAVI!

Gražūs, spalvuoti su naujais paveikslais, "Draugo" sieniniai kalendoriai jau atspausdinti ir galima gauti pas visus agentus. Kalendoriai labai tinkama dovana pasiųsti į Lietuvą saviškiams.

Šįmet "Draugo" kalendorių atspausdinta apribotas kiekis. Kalendoriai bus duodami ir siunčiami dovanai tik nuolatiniams "Draugo" skaitytojams. Naujai užsisakiusieji "Draugą" 1933 m. taip pat gaus kalendorių dykai. Šiaip kalendorio kaina 25c visur, taip Amerikoje, taip Lietuvoje.

Visi "Draugo" skaitytojai, kurie nori gauti dovanų kalendorių, prašomi pasiskubnti atsiteisti užsilikusias prenumeratas. "Draugo" agentai visose kolonijose daro pastangų, kad iki Naujųjų Metų užbaigtų senas sąskaitas su savo kostumeriais. Kaip žinoma "Draugas" metams kainuoja $6.00; pusei metų $3.50; trims mėnesiams $2.00; 1 mėnesiui .75c. Pavienis numeris .3c.

LIETUVIŲ ATEITIES ŽIEDELIAI

MANO ĮSPŪDŽIAI

(Tąsinys iš 2 pusl.)

taine. Toji auditorija išpuošta, išdabinta mūsų darbščių sesučių.

O ką jau kalbėti apie akademiją. Jos ištaisymas, švara tiesiog žavėjo mane.

Lauke taip pat gražu. Paukšteliai čiulba, lyg džiaugdamies, kad taip gražiai viskas užlaikoma mūsų Sesučių.

Lai gyvuoja Sesutės Kazimierietės ir lai jų darbai plėtojasi nešdami mums džiaugsmo. Didžiuokimės, lietuviai, nes tai mūsų įstaiga; remkime ją darbu, žodžiu ir auka.

Vincenta Serytė,
Visų Šventų mokyklos
8 skyriaus mokinė.

ŽINIŲ ŽINUTĖS IŠ ŠV. ANTANO PARAP. MOKYKLOS

Cicero, Ill. — Nek. Pras. Pelės Švenčiausios draugija turėjo "Lucky Bone Party." Įžanga buvo pigi. Virš šimtą mokinių dalyvavo žaidime ir visi buvo patenkinti gražiomis dovanomis, radijo programu ir "suprizais."

Po žaidimo septintojo skyriaus sodalietės išpildė tam tinkamą priruoštą veikalėlį. Pramogos pelnas buvo skirtas bažnytėlei. Tikimės nupirkti naudingą atmintį Panelės Švč. altoriui.

Tą vakarą Šv. Antano parapijos salėje po pamaldų įvyko gražus programėlis, surengtas didžiojo choro ir mokyklos vaikučių. Tai buvo paminėjimas "Vilniaus užgrobimo." Atsilankė daug įžymių kalbėtojų.

Kolumbo dienoje penkto ir aštuntojo skyrių mokiniai lankė Swift's, Armous ir Liby's kompanijas. Vaikučiai džiaugėsi, gerėjosi gauta proga. Tą patį rytą šeštojo skyriaus mokiniai lankėsi "Bowman Dairy" kompanijoje. Kad juos pavaišinus, kompanija suteikė po bonkutę pieno. Koks patenkinimas! Kaip jie džiaugėsi ir parvažiavę dėkojo už tokį teatrą.

Mūsų mokyklos mokiniai paskirtomis valandomis kalba vien lietuviškai, kad geriau išmokus savo tautos kalbą. Tam tikslui vedame kontestą. Kiekvieną dieną seselė vedėja pažymi visų skyrių gautus nuošimčius. Praėjusį mėnesį aštuntasis skyrius gavo pirmą garbės vietą. Bet ir septintasis skyrius smarkiai eina pirmyn. Linkime ir jiems tos garbės. — *Elena Kavaliauskaitė,*
8 skyriaus mokinė.

ŠVENTOJI TERESĖ

Šventoji Teresėlė,
Tu mano gelelė,
Visad aš Tavęs šauksiu
Ir palaimos prašysiu.
Žinau, kad apturėsiu
Nes viltį tavyje dėsiu.

Bronė Dabašinskaitė, Šv. Antano parap. mok. 8 skyriaus mokinė.

MOKSLO LAIKUI PRASIDEDANT

Be mokslo sunku gyventi, ypač Amerikoje. Mokytis reikia ir senesniems žmonėms ne tik jaunuoliams. Geriausia lietuvių mokykla visoj Chicagoj yra Amerikos Lietuvių Mokykla. Čia pagal naują mokinimo budą išmokinama į trumpiausią laiką anglų ir lotynų kalbos, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, pilietystės, laiškų rašymo, abelnos istorijos, ir kitų mokslo šakų. Mokyklos vedėjas p. J. P. Olekas, yra senas ir daug prityręs, kuris gražiai ir visiems suprantamai dėsto mokslo dalykus ir kiekvieną labai patenkina. Dabar, prasidėjus mokslo metams, pats geriausias laikas pradėti mokytis. Ateikite ir įsirašykite šiandien. MOKSLO VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St.

Kiekvienas Yardas parduoda Black Band anglis, bet daugumą gauna Illinois anglis vietoj Black Band. Jeigu norite gerų anglių kreipkitės į **Crane Coal Kompaniją,** ten jus gausite geriausias anglis ir už mažesnę kainą negu kur kitur.

Green Valley geriausios anglys dėl pečių dideli lumpsai tiktai tonas $8.50
Pocahontas lumps $9.00
Summer Creek lump ..$8.00

CHICAGOJE

AKADEMIKĖS PAGERBĖ STEIGĖJAS

Gruodžio 7 d. Šv. Kazimiero akademikės "in corpore" ėjo prie šv. Komunijos. Tą dieną pirmametės mokinės buvo iškilmingai priimtos į Panelės Švenčiausios draugiją.

Po paskutinės pamokos visos susirinko į auditoriją ir lankė kongregacijos steigėjų: Motinos Marijos, seserų Conceptos ir Immakulatos, kurių vardu vės pripuola gruodžio 8 d. Jas akademikių vardu pasveikino Elena Šarkaitė. Stud. Murphy ir Pažemytė gražiai padeklemavo apie Panelę Švenčiausią. Po to visa mokykla pagiedojo "Immaculata". Quintetui grojant specialinis mokyklos choras pagiedojo "Ave Maris Stella". Stud. Briedytė ir Paliliūnaitė gražiai paskambino pijanu solo. Šokikės pašoko gražius lietuviškus šokius ir ant galo orkestras pagriežė. Tuo ir baigės programas. **"Dodo"**

GRAŽI PROGRAMA

Marquette Park. — Šv. Barboros draugija gruodžio 4 d. iškilmingai minėjo savo draugijos globėjos šventę. Ryto visos narės, su draugijos ženkleliais, išklausė šv. mišių ir bendrai priėmė šv. Komuniją.

Po pietų 2 val. parapijos svetainėj įvyko kauliukų žaidimas (bunco party) su puikiomis dovanomis. Veiklios ir sumanios komisijos narės: Lazdauskienė ir Čereškienė, nenuilstančiai darbavosi pramogos pasisekimui ir sutraukė gražų būrį žmonių.

Baigus kauliukų žaidimą, visus sužavėjo įdomus programas, kurį atidarė dr-jos pirmininkė Čereškienė. Pirmiausia Elena Jovaišaitė, įžymi solistė, gražiai padainavo kelias liaudies daineles. Merginų kvartetas, akompanuojant B. Paliliūnaitei, žavinčiai padainavo "Plaukia Nemunėlis." Talentingos p-lės K. Baranauskaitė ir P. Markūnaitė jausmingai sugriežė smuikais duetą. Elena Jovaišaitė ir Ieva Lukošiūtė padainavo duetą "Plaukia sau laivelis." U. Griniūtė mikliai vartojo smuiką ir visus palinksmino sugriežiama porą lietuviškų gabalėlių. Sesutės Varkaliūtės gražiai paskambino pijanu duetą.

Ant galo p-lės Emilija Prosevičiūtė ir K. Pilkiūtė sulošė "Benedikcija." Šis veikalas tikrai buvo įspūdingas. Po lošimo šeimininkės: Lazdauskienė, Šimkienė, Tamašauskienė, Varkalienė ir kitos visus vaišino gardžiais užkandžiais. Pasakyta daug gražių kalbų ir palinkėta, kad visos jaunos mergaitės taptų šios draugijos narės.

Visi linksmai praleidę dieną išsiskirstė.

Ieva Lukošiūtė

× Danielius Gricius, generalis kontraktorius, turėjęs nemaža darbų Šv. Kazimiero kapuose: padidino užeigos namą ir ofisą. Darbą jau baigė. Viskas dabar gražiai atrodo iš lauko ir vidaus.

× Adolfas Gudenas turėjęs sunkią operaciją jau pagijo. Dabar dirba, kaip ir pirmiau. Jis sakos dabar geriau jaučias negu keli metai atgal.

× Šv. Vardo draugija dabar kone kasdien žaidžia basket ball parap. svetainėj. Meistras Martinkėnas pataisė įrengimus taip kaip turi būti. Dabar daug smagiau lošti.

Meistras

Pranešimas

Metinis didelis dienraščio "Draugo" koncertas ruošiamas vasario 5 d., 1933 m., Lietuvių Auditorijoj. Salė jau šių metų pradžioje rezervuota. Pranešdami apie tai sykiu prašome visų parapijų, organizacijų, bei draugijų pasižymėti tą dieną, nieko nerengti ir užleisti ją "Draugui."

Administracija

Brighton Park. — Gruodžio 13 d. įvyks mėnesinis Šv. Teresės dr-jos susirinkimas. Susirinkimas labai svarbus, nes bus renkama valdyba 1933 m. Narės kviečiamos būtinai atsilankyti. Be valdybos rinkimo, bus svarstoma kiti svarbūs reikalai.

Kaip jau paskelbta, dabar draugija daro naujų narių vajų. Įsirašyti į dr-ją dabar galima veltui, iki sausio mėnesio. Po to, įstojimas — 1 dol.

Gruodžio 27 d. įvyks nuo seniai laukiamas ir planuojamas "Christmas Party." Komisija to vakarėlio turi prirengus ką tai nepaprasto. Sako, ir Kalėdų Diedukas žadėjęs atsilankyti ir kiekvieną narę apdovanoti. Scenoje bus atvaidintas gražus veikalėlis. Bus užkandžio, bus gražių kalėdinių dainelių; viskas vien tiktai narėms. Dėl to, kas įsirašys į mūsų draugiją tame susirinkime, dalyvaus ir įdomiame vakarėlyje. **W. H. Y.**

MAGIŠKA DIAL
NAUJOS STEWART WARNER RADIOS

PAGAUNA VISUR IR IŠ EUROPOS
TOKIAS NAUJAS RADIAS JŪS GALITE PAMATYTI IR PERSITIKRINTI PAS

Jos. F. Budrik, Inc.
3417-21 So. Halsted St.
TEL. BOULEVARD 4705-8167

Klausykitės gražių Radio Programų Nedėlioje iš stoties WCFL, 970 k. nuo 1 iki 2 val. po pietų.
Ketvergais iš stoties WHFC, 1420 k. Pradžia 7:30 v. vak.

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Neria plonus ir storus vilnonius svederius del vyrų, moterų, merginų ir vaikų.
Parduodame vilnones gijas del įvairių nerinių. Mes parduodam žemomis kainomis, kad galėtumėt sutaupyti nuo 75 iki 100 nuošimčių.
Neriam vilnones pančiakas del moterų ir vyrų. Taisom senus svederius.

F. SELEMONAVIČIA
504 West 33rd St.
(Arti Normal Ave.)
Phone Victory 3486
(Atdara dienomis ir vakarais)

Geriausia cash kaina už morgičius, bondsus ir deposit certifikatus. 134 No. LaSalle St. Kambarys 316. Atdara vakarais.

A. F. CZESNA'S BATHS
TURKIŠKOS, RUSIŠKOS SULFERINĖS VANOS IR ELEKTROS TREATMENTAI
Švediški mankštinimai ir elektros masažas
Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atitaisymo, šalčio ir taip toliaus, su elektriniais prietaisais Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.
Mineralinės, sulferinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
Kambariai del pergulėjimo.
Moterų skyrius atdaras Utarninkais nuo 8 iki 12 val. nakties.
1657 W. 45th Street
Kampas So. Paulina St. Tel. Boulevard 4552

ČEVERYKAI

Tai Geriausia Dovana Kalėdoms
Besiartinant Kalėdoms, beveik kiekvienas žmogus mano pirkti kam nors kokią dovaną. Todėl, mes dabar ir parduodame įvairios rušies čeverykus su nupigintom kainom, kaip tai už **$2.95 ir aukščiau.** Mes užlaikome **geriausius čeverykus** ir turim didelіausį pasirinkimą visai šeimynai: vyrams, moterims ir vaikams.
UNIVERSAL SHOE STORE
ZALESKI IR MARTIN, Savininkai
3265 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 6576

Siunčiame pinigus į Lietuvą ir į visas šalis;
Parduodame laivakortes ant greičiausių ir geriausių laivų;
Prirengiam Įgaliojimus Lietuviškus, Lenkiškus ir visokius dokumentus.
Išpildome visokias blankas ir Suv. Valstijų pilietybės aplikacijas.
Apdraudžiame namus, baldus — forničius ir kitą turtą, nuo ugnies ir vėtros.
Taipgi apdraudžiame automobilius;
Išverčiame visokius dokumentus;
Perkame Lietuvos Paskolos Bonus ir mokame cash. Atsilankyk asmeniškai arba prisiųsk per paštą apdraustame laiške.

John J. Zolp
4559 SO. PAULINA ST. TEL. YARDS 0145

JOHN A. KASS
(KAZAKAUSKAS)
Laikrodininkas, Auksorius ir Muzikalių Instrum. Krautuvininkas

DVI KRAUTUVĖS
Abiejose dideliausis pasirinkimas žiedų, deimantų, visokios rūšies laikrodžių ir muzikalių instrumentų. Taipgi taisome visokius laikrodžius, muzikalius instrumentus ir akinius pritaikome.
Turjs 23 metus patyrimo.
4216 Archer Ave. Tel. Lafayette 8617
2049 W. 35th St. Tel. Lafayette 3315.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

Nebrangus Vaistas
Apsaugojo Vyrui Darbą
"Mano vyras kankinosi su neapsakomu skausmu kojose ir jų ištinimu. Jis jau negalėjo dirbti. Daktarai patarė eiti į ligoninę operacijai. Tuomet aš nutariau išbandyti Inkaro Pain-Expelleri ir ištrynus sutinusias vietas tris kartus į dieną, tuojaus sutinimas pranyko ir mano vyras galėjo eiti darban. Pain-Expelleris jį išgydė." A. S.
Manchester, Conn.
PAIN-EXPELLER

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS

Nufotografuoju jūsų namuose prie eglaitės už dolerį. Telefonuokit:
Englewood 5840
.. P. CONRAD ..
730 West 62nd Street

JOHN B. BORDEN
ADVOKATAS
105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas State 7660
Valandos 9 ryte iki 5 popiet
West Side: 2151 W. 22nd St.
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas Roosevelt 9090
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Utarninko, Ketvergo ir Subatos Vakarais 7 iki 9
Telefonas Republic 9600

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas 77 W. Washington St. Room 905 Tel. Dearborn 7966
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarninkais ir Ketvergais — 6 iki 9 val.
4145 Archer Ave. Tel. Lafayette 7227
Namų Tel. Hyde Park 3395

J. P. WAITCHES
ADVOKATAS
52 E. 107 ST. prie MICHIGAN AVE.
Tel. Pullman 5950—6377
4600 S. WOOD ST.—Ketvergo vak.
Tel. Lafayette 6393
160 N. LA SALLE ST—pagal sutarti.

R. ANDRELIUNAS
Užlaikome naujausios mados žiedus, laikrodžius, radios, taipgi elektrikinius laikrodžius, movie cameras, projectorius dėl judomų paveikslų rodymo. Kainos labai nupigintos.
2650 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 8380

Wm. J. Kareiva
Savininkas
Dėl geriausios rųšies ir patarnavimo, šaukit.
GREEN VALLEY PRODUCTS
Oisells šviežių kiaušinių, sviesto ir surių.
4644 SO. PAULINA STREET
Tel. Boulevard 1389

Phone Roosevelt 2072
STANISLOVAS FABIONAS, Sav.
WEST SIDE EXPRESS CO.
Coal, Wood, Expressing and Moving
2146 So. Hoyne Avenue
Chicago, Ill.

BUDINKUS TAISOM
Atliekame Plasterio — Plytų — Cemento darbus. Kaminus statom — taisom. Plasteruojam skliautus — Californijos tinkavimu. Darbą atliekam už pusę kainos
Tel. West Side WEST 0693
Tel. South Side YARDS 6438
JNO. LYNCH
509 WEST 47th STREET
2052 WEST MADISON STREET

Studebaker
Jei manai pirkti automobilį, ateik pas mus pirmiau, nes mes užlaikome vieną iš geriausių rušių automobilius — STUDEBAKER, kurie yra pagarsėję savo stiprumu ir gražumu.
Taipgi mes turime plną pasirinkimą vartotų karų labai prieinamą ir nebrangia kaina.
MIDLAND MOTOR SALES
4492 ARCHER AVENUE
Telephone Lafayette 7139